

Lausunto arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi

Mehiläinen kiittää lausuntopyynnöstä arviointimuistioon liittyen ja tuo esiin seuraavat näkökohdat:

Mehiläinen pitää tarkoituksenmukaisena ja myönteisenä ajatusta valtion tuottamasta sähköisestä identiteetistä ja tunnistautumisesta. On kannatettavaa, että digitaalinen identiteetti vastaisi luonteeltaan passin tai henkilökortin käyttöä virallisena henkilöllisyyttä osoittavana asiakirjana. Huomautamme, että terveydenhuollon sähköisessä asiointissa nykytilan suurimmat haasteet ovat alaikäisen, sekä ilman suomalaista henkilötunnusta asioivan henkilön sähköisessä tunnistautumisessa.

Pidämme tärkeänä, että digitaalinen identiteetti ja tunniste on käytettävissä sekä julkisissa että yksityisissä palveluissa. Tämä selkeyttää tunnistautumista kansalaisen näkökulmasta sekä vähentää erilaisten tunnistautumisratkaisujen määrää. Nykyisessä tilanteessa suomi.fi-tunniste on käytössä ainoastaan julkisissa palveluissa, vaikka yksityisissä palveluissa käytetään käytännössä täysin vastaavaa luottamusverkoston kautta tuotettua tunnistejärjestelmää. Tämä aiheuttaa kansalaisille tarpeen käyttää useita erilaisia tunnistautumisen tapoja. Sosiaali- ja terveydenhuollon sektorilla Kelan ylläpitämä Kanta-arkisto tarjoaa käytössä olevan toimivan esimerkin julkisen sektorin järjestelmästä, johon yksityiselle sektorille on sovituin ehdoin järjestetty pääsy.

Tämä kehitys tukisi myös muistiossa esiin nostettua Eurooppa-neuvoston päätelmää tarpeesta kehittää Euroopan unionin laajuinen tunnistautumisjärjestelmä, joka olisi kansalaisten käytettävissä sekä julkisissa että yksityisissä palveluissa. Pidämme myös tätä EU:n laajuisen tunnistautumisen kehittämistä myönteisenä visiona, joka tulee selvittää huolellisesti.

Arviointimuistion juridinen arviointi on tässä kohden tuotettu ainoastaan julkisen sektorin näkökulmasta, emmekä kommentoi sitä tarkemmin. Pidämme tärkeänä, että juridinen arvio tehdään huolellisesti myös yksityisen sektorin osalta, sillä kansalaisen näkökulmasta mahdollisimman laajasti käytettävä tunniste on toivottava kehitys.

Arviomuistiossa ei ole käsitelty tarkemmin digitaaliseen identiteettiin ja sähköiseen tunnistautumiseen liittyviä tietoturvakysymyksiä. Tietoturva, tietosuoja ja digitaaliseen identiteettiin liittyvä tiedonhallinta ovat kysymyksiä, joihin on kiinnitettävä huomiota digitaalisen identiteetin hallinnan ja käytön ratkaisuja suunniteltaessa. Mitä laajempi digitaalisen identiteetin käyttöala on, sitä tärkeämpää on toiminnallisten ratkaisujen tietoturvallisuus.

Kalle Alppi
tietohallintojohtaja
Mehiläinen